

Minekutána szóról szóra elolvastam a felvett jegyzőkönyvet, és meggyőződtem róla, hogy mindenben megfelel az általam elmondottaknak, fenntartom és aláírom mindezt.

Dobai István

Kihallgató tisztek
Iosif Moldovan főhadnagy sk.
Ioan Oprea főhadnagy sk.

ACNSAS, fond Penal, dosar 104, vol. 1, 38–43. f. Géppel írt román nyelvű jegyzőkönyv magyar fordítása.

69.

Ügynöki jelentés Varró Katalinról

Kolozsvár, 1957. március 23.

Forrás: „Gyurka”

A találkozón részt vett Páll Ferenc főhadnagy

1957. március 23. 16 órakor, 3. sz. K-lakás

Folyó év március 20-án Varró Katalin a Nyelvtudományi Intézetben azt mondta a forrásnak, hogy nagy lelkiismeretfurdalása van, mert igaztalanul belekeverte a magyarországi kandidátust³¹ a 16 pontos irat ügyébe. A forrás megkérdezte, hogy a kandidátus valóban nem tudott-e semmit erről az ügyről. Erre Varró azt mondta, hogy a kandidátus tudott a 14-16 pont létéről, de nem volt semmi tényleges köze az egész üggyhöz. Azt kellett volna mondania, hogy a papírt valójában a férjétől kapta. Varró Katalin még azt is mondta, hogy az a rossz, hogy nem tudja értesíteni Zolit (a kandidátust), mert írni nem tud neki, telefonon sem tudja hívni, mert biztos, hogy ők [a Varró család] most megfigyelés alatt állnak. Még azt is mondta, hogy látszik, hogy a Bolyai Egyetemen is vannak gazemberek, mert a szekusok arról a Bolyain szervezett gyűjtésről is kérdezték a férjét, amelyből ennek a kandidátusnak akartak kabátot venni. A forrás megkérdezte, hogy valóban volt-e ilyen gyűjtés? Varró Katalin azt mondta, hogy igen.

„Gyurka”

A III. Alosztály megjegyzései. A jelentést az előző találkozón felvázolt feladatok alapján tették. Varró Katalin a kolozsvári Nyelvtudományi Intézet kutatója, akit ellenséges és nacionalista megnyilvánulásai miatt jeleztek. Arról a 14 pontról van szó, amelyet a *Bolyai Egyetem* hallgatói állítottak össze a kolozsvári események idején, az úgynevezett „követelésekkel” kapcsolatban.

Feladatok: nem vázoltak fel, ennek a jelentésnek a nyomán fog elkészülni 1957. március 25-én 18 órakor, amikor a következő találkozót terveztük.

³¹ Rózsa Zoltánról van szó.

Intézkedések: A jelentés egy példányát átadjuk a III/6. alosztálynak feldolgozás céljából.

ACNSAS, fond Informativ, dos. 3010, vol. 1, 89. f. Géppel írt román nyelvű jelentés magyar fordítása.

70.

Az RMP Magyar Autonóm Tartományi pártbizottság tájékoztatója néhány rendszerellenes megnyilvánulásról

Marosvásárhely, 1957. április 9.

Az utóbbi időben az ellenséges elemek fokozták tevékenységüket különböző reakciós híreszteléseket terjesztve. A sepsiszentgyörgyi 6. sz. munkatelepen egy Molnár Ferenc nevezetű munkás az állította, hogy a Magyar Népköztársaságban létezik egy bányá, amely munkások nélkül maradt, hogy a szovjet kormány a Román Népköztársaságból 1.500 bányászt vitt át ebbe a bányába, és amikor a román bányászok elkezdtek dolgozni, a magyarok vizet engedtek rájuk és ennek következtében az összes román munkás odaveszett. Azt is mondta, ha őt kiteszik a munkából – az átszervezésekről szóló 272. sz. minisztertanácsi rendeletre gondolt – akkor áramot fog vezetni az iroda ajtajába, és amikor a kommunisták majd be akarnak menni, megöli őket az árammal. Ezen a beszélgetésen Grigore Dascălu raktáros is jelen volt, aki arról mesélt, hogy a zsidók miatt kerül sor az átszervezésekre, és hogy ő valamikor csendőr volt Kisinyovban, és ott nagyon sok zsidót megkínzott, de egyet sem ölt meg. Ez a Dascălu jó viszonyban van a munkatelep főnökével, Vasile Ionescu volt katonatiszttel, aki reakciós híreszteléseket terjeszt, és a munkások fölzaklatásán mesterkedik. Az utóbbi időben azt híresztelte, hogy Erdélyt visszaadják Magyarországnak, hogy Európában az amerikaihoz hasonló állapotok (konföderáció) következnek be, a kulákok és a hajdani kizsákmányolók ismét szabadlábra kerülnek, és helyettük a számukra kényszerlakhelyet kijelölő személyek kerülnek majd börtönbe. Csökkenteni fogják a nehéz- és könnyűipari termelést, mivel az államkassza csődöt fog mondani.

Az ugyancsak ezen a munkatelepen dolgozó Singer Márton szóba elegyedett néhány kelet-németországi mérnökkel, akik a *Dózsa György* textilgyár gépeit szerelik fel, és azt mondta nekik, hogy a román nép rosszul él, mivel a javak 90%-át a Szovjetunióba viszik.

A Sepsiszentgyörgy rajoni Komollón az a hír terjedt el, hogy a szentgyörgyi ortodox pap meg akarta mérgezni a város vizét, hogy megölje a magyarokat. Az a hír is elterjedt, hogy a Szentgyörgy környéki román községek arra készülnek, hogy – mint egykor a Maniu-gárdák – magyarokat gyilkoljanak. Megjegyezzük, hogy hasonló jellegű hírek 2-3 hete Kézdivásárhely rajonban is megjelentek, de a megfelelő politikai lépéseknek köszönhetően semlegesítettük (agitátorokat küldtünk, konferenciákat tartottunk, amelyeken megmutattuk, hogy ezeket a híreszt-